Rakentamisen tiedonantovelvollisuus urakka- ja työntekijätiedoista – lainsäädännön vaikuttavuus

Eduskunta valtiovarainvaliokunta verojaos 31.3.2017

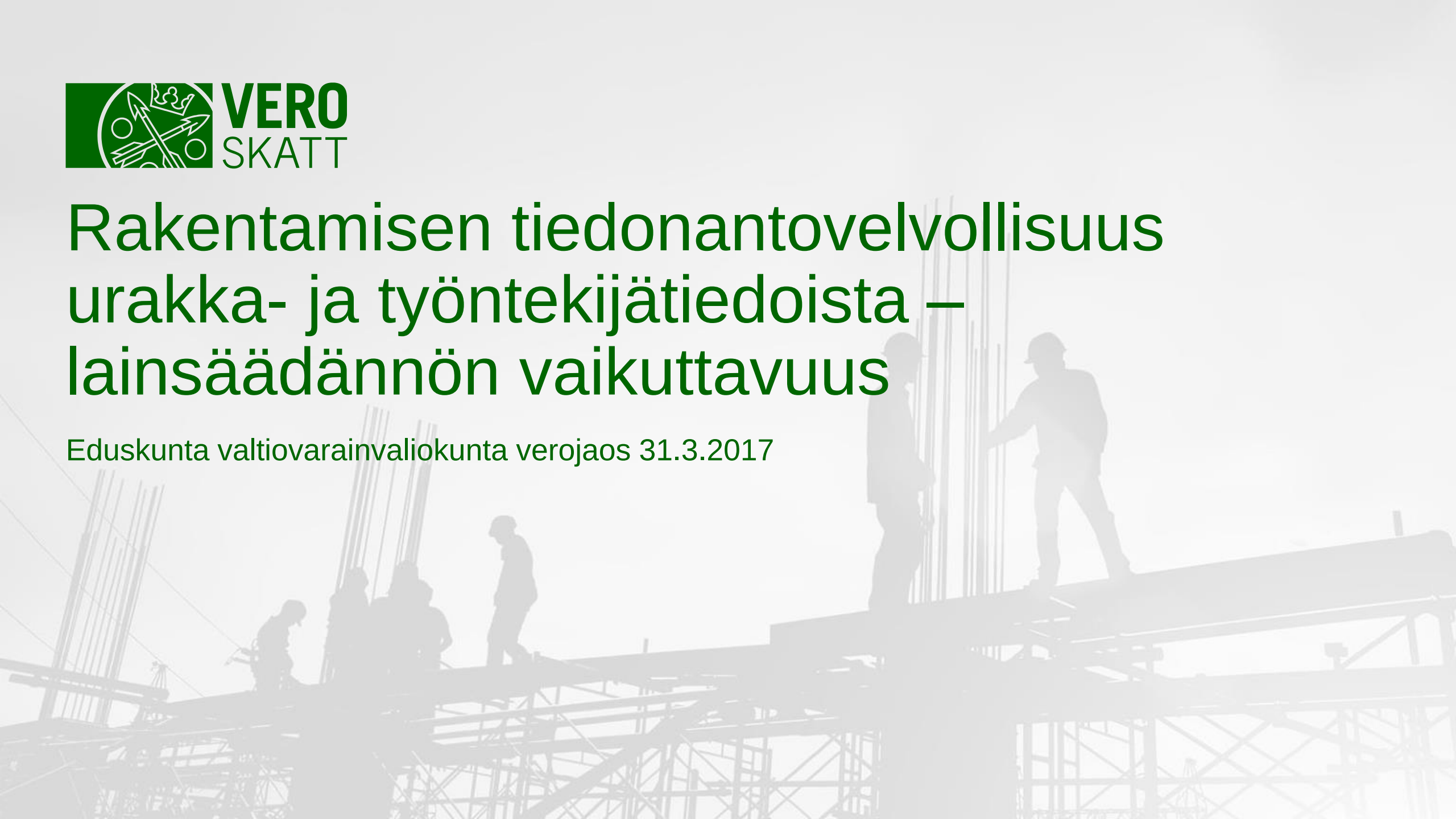

Selvityksen taustat

- Rakennusalalle on toteutettu useita uudistuksia
- Lainsäätäjällä ja sidosryhmillä tarve arvioida vaikuttavuutta
- Lainsäädännön tavoitteena verovalvonnan tehostuminen
- Selvityksessä toteutettu poikkeuksellisen laaja datan käsittely ja mittaaminen
- Kehittämisehdotukset perustuvat selvityksen havaintoihin

Rakennusalan lakimuutokset lisäsivät verotuottoa ja yritysten omaa ilmoittamista

Ylitarkastaja Eeva Tiira,
Harmaan talouden selvitysyksikkö

Verovalvonnan kiristyminen on lisännyt yritysten ilmoittamista

- Toimialan palkkasumma on kasvanut nopeammin kuin työn hinta x työtunnit
- Kasvu uusien yritysten joukosta
- Ulkomaalaisten työntekijöiden palkat paremmin verovalvonnan piiriin

Työntekijäilmoituksilla ilmoitetaan usein väärä työnantaja

- Ilmoituksilla alhainen lähetettyjen työntekijöiden osuus (5%)
- Ristiriitaista tietoa samasta työntekijästä
- Havainto harmaan talouden riskiryhmästä

Vaikutus toimialan verokertymään (F Rakentaminen)

Mitä mitattiin?

- Yritysten omaehtoinen ilmoittaminen
- Vaikutus palkkaverojen kertymään
- Vaikutus kerättyyn arvonlisäveroon

Palkkasumma = tehdyt työtunnit x työn hinta

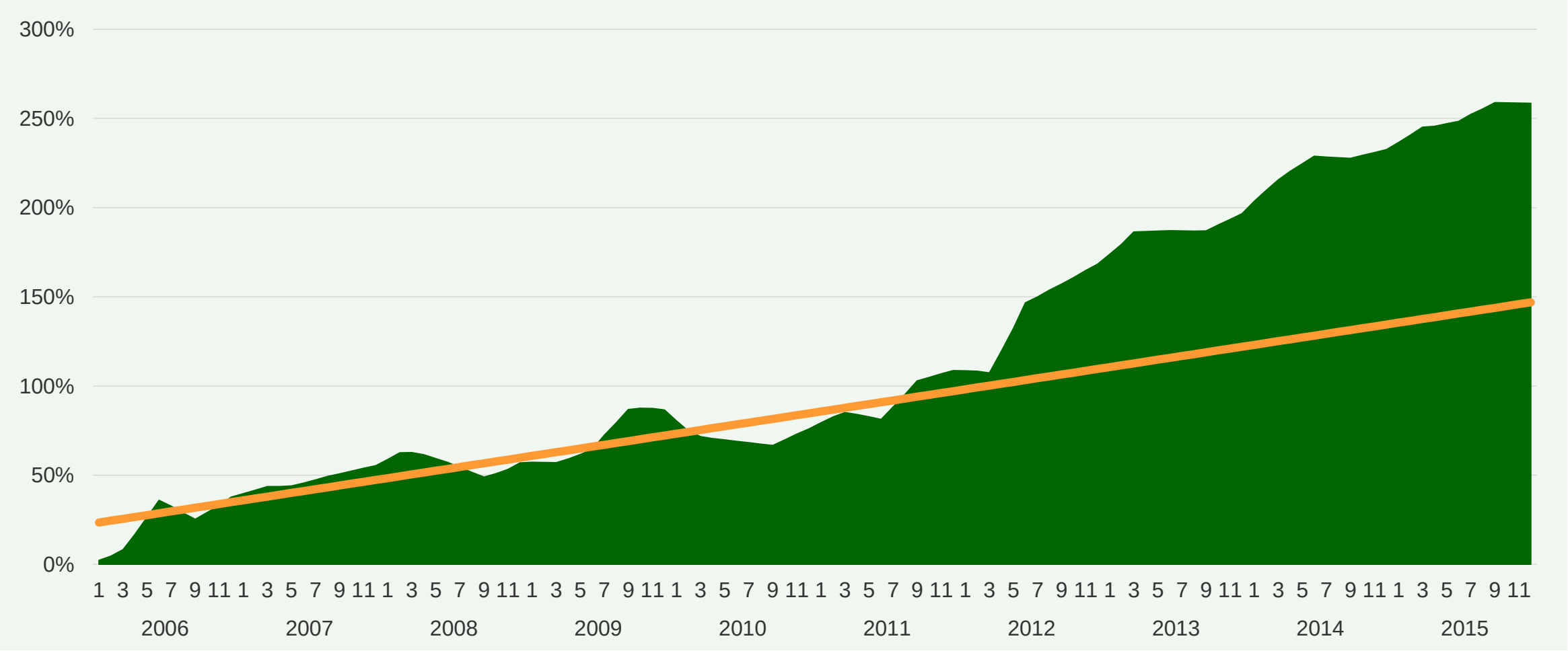

Kaikkien 2011 ja sen jälkeen tapahtuneiden lainsäädäntö-muutosten vaikutus palkka-summaan ja verokertymään

Työntekijätiedot kaikki muutokset yhteensä:

- Palkkasumma
  286 – 313 milj. €
- Palkkoihin kohdistuvat verot
  89 – 98 milj. €

Rakentamisen urakka- ja työntekijätiedot:

Vaikutus verokertymään vuonna 2015 n. 30 – 31 miljoonaa euroa

Työntekijätiedot:

- Palkkasumma
  31 – 34 milj. €
- Palkkoihin kohdistuvat verot
  10 – 11 milj. €

Urakkatiedot:

- Arvonlisäverot
  20 milj. €

Kehittämisehdotuksia

1. Rakentamisilmoitusten tietosisällön ja ilmoittamisen uudelleen arviointi
2. Työmaarekisteri – työmaan identifiointi

Tiedonantovelvollisuus ja valvonta

Ylitarkastaja Kristiina Virmajoki,
Verohallinto

Valvontaryhmän tehtävät

Erityisvalvontaryhmä, noin 20 henkeä

- asiakkaiden neuvonta ja opastaminen
- viranomaisyhteistyö
- kouluttaminen erilaisissa tilaisuuksissa tiedonantovelvollisuuden laajuudesta ja menettelystä
- yrityskäynnit
- ilmoitusten vastaanotto
- veronumeroiden antaminen isoilla rakennustyömailla
- ilmoitusten valvonta

Valvonnan keinot

Yritystietojen vertailu

- tiedonantovelvollisten antamat tiedot yritysten toiminnasta
- yritysten itsensä antamat arvonlisäveroilmoitukset

Henkilötietojen vertailu

- tiedonantovelvollisten antamat tiedot henkilön työskentelystä
- henkilön itsenä antamat veroilmoitukset

Valvonnan tulokset

- Ulkomaalaisten yritysten ja työntekijöiden rekisteröintejä
  - normaali valvonta
- Ennakoita ja maksuunpanoja
- Tarkastusaloitteita verotarkastukselle

Tulokset välillisiä

- kiinnijäämisen riski lisääntynyt
- suomalaisten yritysten kilpailuasetelma parantunut

Näkökulma rakennusalan tiedonantovelvollisuuden valvontaan

Hankepäällikkö Tommi Lehtinen,
Yritysverotusyksikkö

Verotarkastuksen näkökulma rakentamisen tiedonantovelvollisuuden valvontaan

- 2015-2016 oma projekti uuden lainsäädännön tarkastamiseen mm. työmaat ja yritykset
- Havainnot ongelmakohdista
- Tarkastukset on pyritty tekemään pääasiassa ohjauksen ja neuvonnan näkökulmasta

Verotarkastuksen näkökulma rakentamisen tiedonantovelvollisuuden valvontaan

Tietojen hyödyntämisestä

- yhteistyössä muun valvonnan kanssa
- muissa verotarkastuksissa

Haasteena on edelleen lainsäädännön laajuus ja rajoitteet sekä tietosisällön oikeellisuus

Kehittämistarpeet

- Verohallinnossa valvontaa kehitetään kokonaisvaltaisempaan suuntaan
- Tarkastuksissa haasteena tietojen hyödyntäminen
- Yhteistyössä lainsäädännön puitteissa tehtävät muutokset ilmoittamisen menettelyihin ja sisältöön

VERO
SKATT